

Policy brief: VN resolutie A/C.1/71/L.41 onderhandelingen kernwapenverbod in 2017

Datum: 28 oktober 2016

Contact: Krista van Velzen: 06 53220409, vanvelzen@paxforpeace.nl

---

Aanleiding

Tijdens de Algemene Vergadering van de VN hebben Oostenrijk, Ierland, Mexico, Brazilië, Zuid-Afrika en Nigeria een resolutie (A/C.1/71/L.41)¹ ingediend waarin het voorstel wordt gedaan om in 2017 te gaan onderhandelen over een verbod op kernwapens. In augustus stemde de Nederlandse regering tegen de aanbeveling in het eindrapport van de Open Ended Working Group van de VN om te gaan onderhandelen. Onder aanvoering van D66-Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma riep een meerderheid van de Kamer minister Koenders via Kamervragen op nu wel vóór onderhandelingen en dus vóór VN resolutie A/C.1/71/L.41 te stemmen.²

Historisch besluit: VN onderhandelingen over kernwapenverbod in 2017

Op 27 oktober jongstleden heeft de VN gestemd over de resoluties die tijdens de First Committee zijn ingediend. Een overdonderende meerderheid van 123 landen heeft vóór deze resolutie gestemd. Dit betekent dat er in 2017 in VN verband onderhandeld zal worden over een nieuw juridisch instrument dat kernwapens verbiedt. PAX is erg verheugd over deze historische doorbraak. Een verbod op kernwapens is de meest belofterijke stap op weg naar een kernwapenvrije wereld. Een wereldwijd, juridisch bindend verdrag dat kernwapens verbiedt, verhoogt de drempel om deze massavernietigingswapens ooit weer in te zetten. Het is heel goed nieuws dat de VN gaat onderhandelen over een verdrag dat, na chemische en biologische wapens, nu ook het gevaarlijkste massavernietigingswapen verbiedt.

Nederland negeert de oproep van de Kamer om vóór onderhandelingen kernwapenverbod te stemmen

De Nederlandse delegatie heeft zich onthouden van stemming over resolutie A/C.1/71/L.41. Dit terwijl verschillende Europese landen zoals bijvoorbeeld Oostenrijk, Ierland en Zweden vóór stemden. Hoewel PAX het positief vindt dat Nederland als enige NAVO land de resolutie niet keihard afwijst, blijft dit stemgedrag moeilijk te begrijpen. Niet vóór deze resolutie stemmen betekent in gaan tegen de wens van de meerderheid van de Kamer die amper twee weken geleden minister Koenders nog op heeft geroepen om voor deze resolutie te stemmen. Ook druist het in tegen de tijdens de behandeling van het burgerinitiatief Teken tegen Kernwapens aangenomen motie Servaes c.s.³ waarin de regering wordt opgeroepen om zich in te zetten voor ‘doeltreffende maatregelen, waaronder de start van onderhandelingen over een internationaal verbod op nucleaire wapens” en ook tegen de

---

¹ Resolutie A/C.1/71/L.41: <http://reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/1com/1com16/resolutions/L41.pdf>.

² Schriftelijke vragen aan minister Koenders, nr 2016D39790, ingediend op 18 oktober 2016. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2016D39790>

³ 28 april 2016, Motie Servaes c.s. (Kamerstuk 34 419, nr. 11)

motie van het lid Sjoerdsma c.s.⁴ waarin de regering wordt opgeroepen om inhoudelijk deel te nemen aan internationale besprekingen over een dergelijk verdrag. PAX constateert dat minister Koenders namens de Nederlandse regering blijft herhalen het doel van een kernwapenvrije wereld te steunen, maar op het cruciale moment, waarop de meerderheid van de landen een concrete stap vooruit zet, geeft Nederland niet thuis.

Nederland kan stemgedrag nog aanpassen

Over resoluties ingediend tijdens de Algemene Vergadering wordt twee keer gestemd. In december wordt er nogmaals gestemd over alle bij de verschillende committees ingediende resoluties. De exacte datum daarvoor is nog niet bekend. Dat landen hun stemgedrag bij de tweede stemming kunnen aanpassen liet bijvoorbeeld IJsland vorig jaar tijdens de AVVN zien. Op 19 oktober 2015 stemde tegen IJsland tegen de VN resolutie 'Humanitarian pledge for the prohibition and elimination van nuclear weapons' (resolutie A/C.1/70/L.38) terwijl het zich op 7 december 2015 onthield van de stemming.⁵

- **PAX roept de Kamer op nogmaals bij minister Koenders aan te dringen vóór resolutie A/C.1/71/L.41 te stemmen bij de tweede definitieve stemming in december. De behandeling van de begroting Buitenlandse Zaken zou hiertoe een gelegenheid kunnen bieden.**

Zorg dat Nederland constructief deelneemt aan de onderhandelingen

In de aangenomen resolutie A/C.1/71/L.41 wordt concreet voorgesteld om in twee sessies, van 27 tot en met 31 maart 2017 en van 15 juni tot en met 7 juli 2017 te onderhandelen over een verbod op nucleaire wapens. In antwoord op de gestelde Kamervragen geeft de regering aan deel te gaan nemen aan deze onderhandelingen. De regering komt daarmee tegemoet aan de aangenomen motie Sjoerdsma c.s. om 'inhoudelijk deel te nemen, zonder daarbij vooruit te lopen op een oordeel over het eindresultaat, aan internationale besprekingen over een verdrag voor een verbod op nucleaire wapens.' Tijdens de stemverklaringen die afgegeven werden na afloop van de stemmingen over de VN resolutie gaf Nederland aan dat deelname aan de onderhandelingen gericht zou zijn op het nakomen van NAVO verplichtingen. PAX constateert dat de NAVO kernwapens nog steeds als een legitiem wapen ziet. Dit terwijl het Internationale Rode Kruis elk gebruik van kernwapens als een schending van internationaal recht ziet.

- **PAX roept de Kamer op om aan te dringen op een constructieve Nederlandse inbreng bij de onderhandelingen**
- **PAX roept de regering op om zich onomwonden aan te sluiten bij de ruime meerderheid die een heldere juridische norm wil om kernwapens te delegitimeren en elimineren**
- **PAX roept de regering op zich helder uit te spreken vóór een verbod op kernwapens**

---

⁴ 23 april 2015, Motie Sjoerdsma c.s. (Kamerstuk 33783, nr. 19)

⁵ Uitslag stemmingen resolutie A/C.1/70/L.38: https://gafc-vote.un.org/UNODA/vote.nsf/91a5e1195dc97a630525656f005b8adf/4cc5548758d0b60e85257f1d005a91c8?OpenDocument&ExpandSection=3%2C2#_Section3